

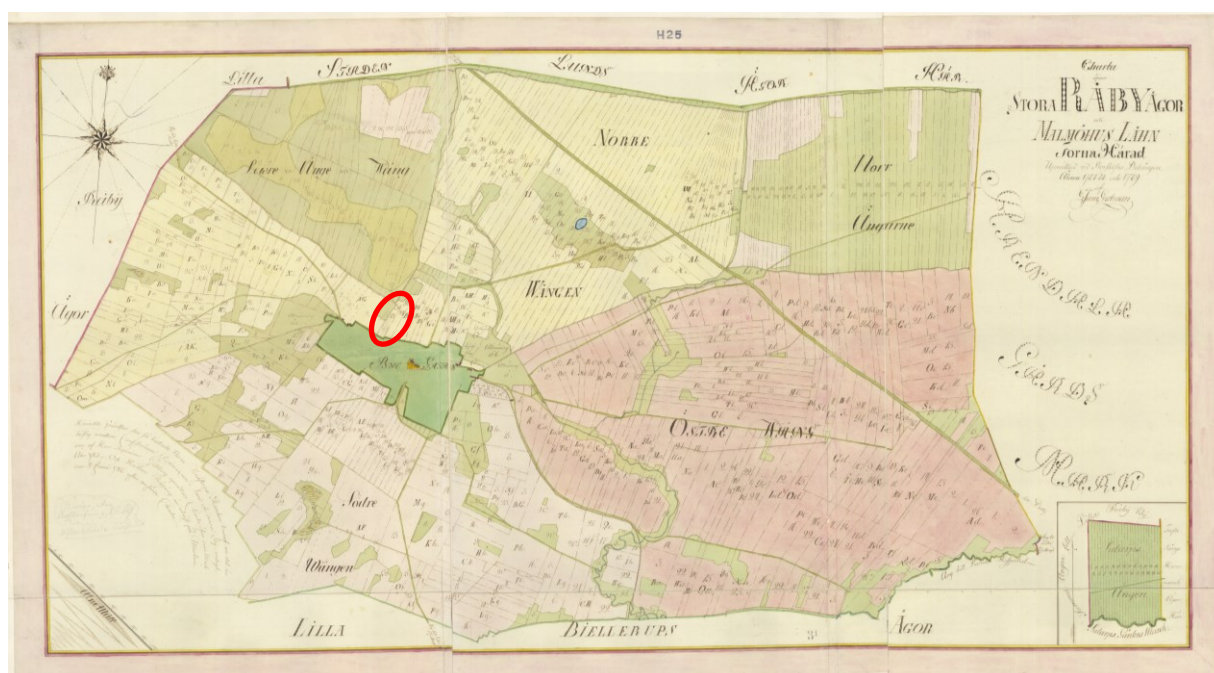
Stora Råby 33:15

Fornlämning L1988:6568/RAÄ Stora Råby 10:1

Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län

Arkeologisk schaktningsövervakning 2023

Kristoffer Brink

Titel: Stora Råby 33:15
Författare: Kristoffer Brink
Kulturmiljörapport: 2024:31

Omslagsbild: Storskifteskarta över Stora Råby nr 1-27 från år 1782, med undersökningsområdet markerat med rött (Lantmäteriestyrelsens arkiv akt L188-3:1 år 1782).

Upphovsrätt: Där inget annat är angivet, enligt Creative Commons licens CC BY

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	2
Fornlämningsmiljö	2
Tidigare arkeologiska iakttagelser	4
Genomförande och dokumentation	7
Fynd	13
Resultat	13
Kulturlagerstatus	14
Administrativa och tekniska uppgifter	15
Källor och litteratur	16
Övrigt	17
Bilagor	
1. Plan- och sektionsritningar	
2. Fyndlista, LUHM 33715	

Sammanfattning

- Med anledning av anläggandet av gång- och cykelbana med tillhörande belysning inom fastigheten Stora Råby 33:15, Lunds kommun, utfördes en arkeologisk schaktningsövervakning av Kulturens arkeologer, enligt Länsstyrelsens beslut (dnr. nr. 431-12746-2022, Kulturens projektnummer A_2022_0054).
- Undersökningsområdet låg inom området för L1988:6568, Stora Råbys medeltida bytomt. Undersökningen var också beläget nära de övriga kulturhistoriska lämningarna L1986:3851 och L1987:4271, samt fornlämningen L1988:6483. De övriga kulturhistoriska lämningarna kan vara rester efter mjältbrandsutbrott. Enlig Statens Veterinärmedicinska anstalt finns rapporterande utbrott år 1916, 1919, 1925 och 1927.
- I den arkeologiska schaktningsövervakningen dokumenterades flera perioder med mänsklig aktivitet. I de södra delarna fanns rester efter en neolitisk aktivitetsyta med fynd av både flinta och keramik. I de norra delarna dokumenterades tre grophus. Från modern tid kunde dräneringsdiken dokumenteras.

Figur 1. Platsen för undersökningen markerad med en röd stjärna inom möjlig fornlämning L1988:6568, Stora Råbys medeltida bytomt (RAÄ Stora Råby 10:1). Registrerade lämningar i närområdet redovisade med lämningens ID. Infällt markeras platsen för undersökningen på en karta över Skåne, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet

Inledning

Med anledning av anläggandet av gång- och cykelbana med tillhörande belysning inom fastigheten Stora Råby 33:15, Lunds kommun (figur 1), utfördes en arkeologisk schaktningsövervakning av Kulturens arkeologer, enligt Länsstyrelsens beslut (dnr. nr. 431-12746-2022, Kulturens projektnummer A_2022_0054).

Fornlämningssmiljö

Undersökningsområdet låg inom området för L1988:6568, Stora Råbys medeltida bytomt. Byn ligger sydöst om staden Lund på en ås av isälvsgrus. Omgivande jordar är tunga och stenfria. Namnet Råby kan delas i förleden *Rå-* som troligen ska förstås som ordet gräns. Efterledet *-by*, brukar anses ha en hög ålder och åtsyfta gård eller by (Hallberg 2016). Tillsammans bildar de ortnamnet "gränsby", en teori är att namnet har uppstått av att ha varit på gränsen till Uppåkra (Ryding 2004:17). Majoriteten av ortnamnen med efterledet *-by* anses ha tillkommit under vikingatiden (Pamp 1983:48). Strax väster om Stora Råby ligger byn Lilla Råby. En möjlighet är att de två byarna har ett ursprung i en gemensam bebyggelse med namnet "Råby", om så är fallet har delningen skett under yngre järnålder (Balic 2011:3). I området kring Stora Råby finns flera traktnamn som tolkas tyda på gravhögar (Ryding 2004:20).

Det första skriftliga omnämmandet av Stora Råby härstammar från omkring år 1120 med orden: *In villa raby maiore*, som betyder "i byn Råby större". Omnämmandet sker i samband med en donation från ärkebiskopen till kaniksamfundet vid domkyrkan omfattande 4 ½ bol för upprättande av ett prebende (Ryding 2004:17).

Stora Råbys kyrka har troligen blivit uppförd under 1200-talet (Kriig 1992). Det är möjligt att kyrkan haft en föregångare i trä, uppförd under 1000- eller 1100-talet. Under medeltiden har stora delar av Stora Råby och dess jord ägts av kyrkliga institutioner (Anglert 1995:141).

Från 1700-talet finns historiska källor som beskriver eldsvådor i byn vid tre tillfällen, år 1710, 1728 och 1767. År 1710 drabbades gård 10 och intilliggande gårdshus av brand. Branden år 1728 drabbade 13 av gårdarna i byn och stora delar av den nordvästra delen av byn brann. Branden hade sitt ursprung i gård 21. Henrik Nilsson till gård 21 dömdes för försumlighet i samband med brand till bland annat böter på 2000 daler silvermynt. År 1767 eldhärjades 15 gårdar och 4 gathus. Alla gårdar väster om kyrkan, utom nr 15 längst sydväst, brann ned. Här dömdes husmannen med hustru tillhörande gårdshuset där branden utbröt, för oaktsamhet med eld till en månad på vatten och bröd (Ryding 2004:21).

Under 1600-talet var Stora Råby fördelat på 25 gårdar samt ett gatuhus. Med tiden tillkom ett klockareboställe (Ryding 2004:15). Enligt 1801 års geometriska karta visas 27 gårdar tillhörande Stora Råby (Lantmäteristyrelsens arkiv akt L188-3:2, figur 2). De äldsta lantmäterikartorna över Stora Råby visar en tät sammanhållen bebyggelse i form av en radby. I samband med enskiftet under tidigt 1800-tal skiftades gårdarna och enbart 5 gårdar blev kvar i den gamla bykärnan (Balic 2011). Sedan dess har bykärnan utvecklats till att återigen bli en radby och byns karaktär är välbevarad.

Figur 2. Undersökningsområdet markerat på historiska kartor från år 1801 respektive år 1782 (Lantmäteristyrelsens arkiv akt L188-3:2, Lantmäteristyrelsens arkiv akt L188-3:1).

Undersökningen låg också nära de övriga kulturhistoriska lämningarna L1986:3851 och L1987:4271, samt fornlämningen L1988:6483. De övriga kulturhistoriska lämningarna kan vara rester efter mjältbrandsutbrott. Enlig Statens Veterinärmedicinska anstalt finns rapporterande utbrott år 1916, 1919 1925 och 1927. Drabbade gårdar ska ha varit gård nr 19 och nr 15, samt "Alfred Svenssons egendom i Stora Råby".

Tidigare arkeologiska iakttagelser

Inom lämningen L1988:6568 har flera mindre arkeologiska undersökningar genomförts, främst i dess södra och centrala delar.

År 1992 genomfördes en arkeologisk schaktningsövervakning i Byavägen. Arbetet skedde i tidigare ledningsschakt. Vid undersökningen kunde konstateras att en stor del av nuvarande Byavägen var utschaktad (Kriig 1992).

Två lergolv dokumenterades år 2002 inom fastigheten Stora Råby 33:17. Det yngsta lergolvet daterades till 1600-tal. Det äldre hade inga daterbara fynd. En stenläggning för gårdsplan som troligen dateras till före skiftet framkom. De äldre lagren saknade tegel, vilket innebär att de troligen kan dateras till innan 1200-talet (Lenntorp 2005).

Vid en arkeologisk förundersökning år 2007 på fastigheten Stora Råby 34:6 påträffades bebyggelseämningar i form av flera lergolv och syllstensrader (Karlsson 2007).

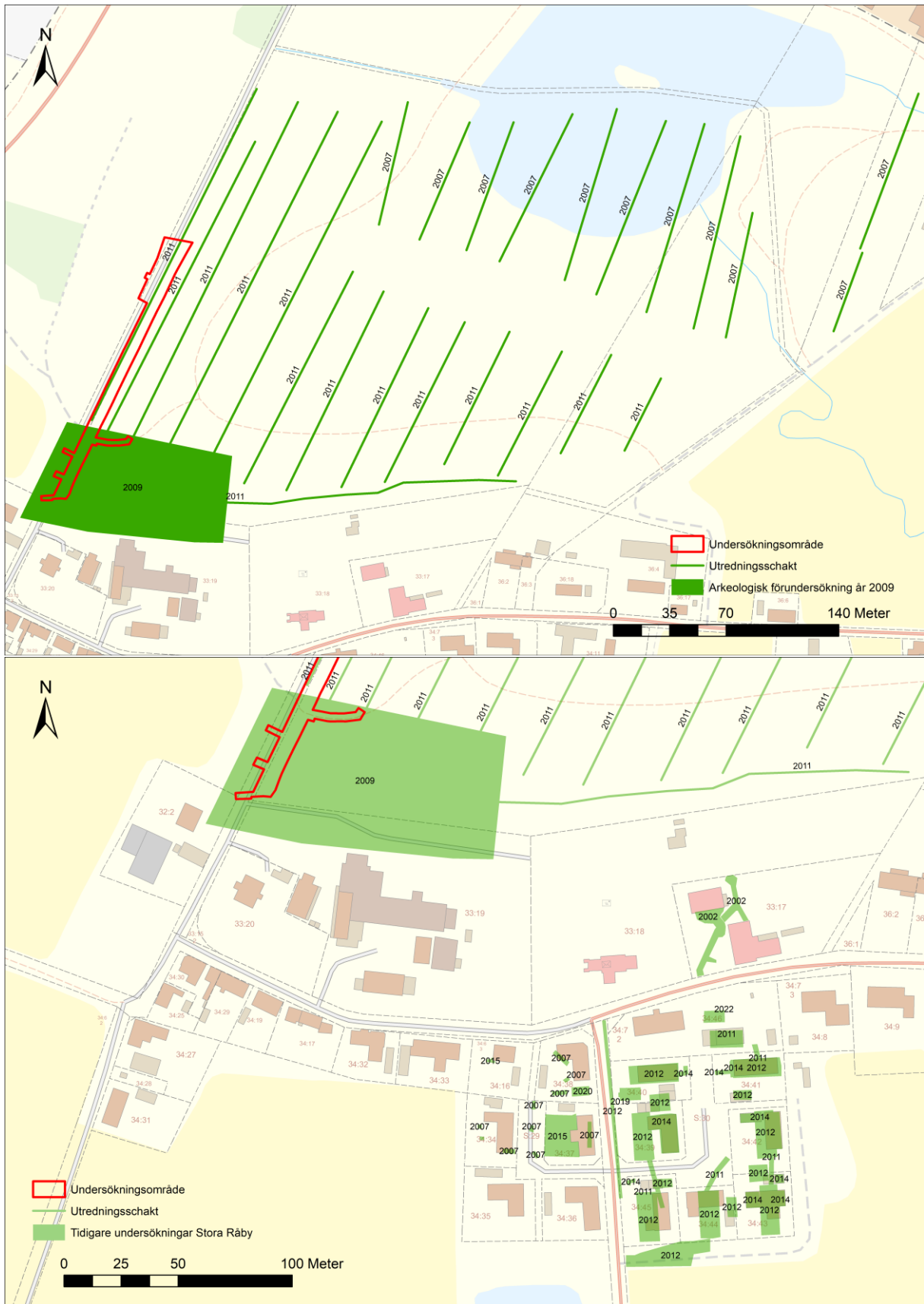
I samband med utarbetandet av en ny detaljplan gjordes en arkeologisk förundersökning år 2011 inom fastigheten Stora Råby 34:7. I undersökningen påträffades flera bebyggelseämningar samt fyndmaterial från vikingatid och tidig medeltid. Det historiska gårdsläget nr 11 dokumenterades i flera generationer. Även en tomträna, flera stolphål och brandpåverkade lager dokumenterades (Balic 2011). Undersökningen följdes upp med en slutundersökning år 2011. Då kunde två grophus med vikingatida/tidigmedeltida datering dokumenteras i den norra delen av fastigheten. Utöver grophusen fanns bebyggelseämningar i form av stolphål och syllstenar som tolkades vara yngre. I det södra områdets västra utkant dokumenterades flera brunnar (Billström, Kockum och Wallin *in prep*).

År 2011 genomfördes även en arkeologisk schaktningsövervakning inom fastigheten Stora Råby 34:11. På platsen återfanns välbevarade bebyggelseämningar och kulturlager från tiden före 1600-talet (Balic 2012).

Under år 2012 genomfördes två arkeologiska undersökningar inom fastigheten Stora Råby 34:7. Tre syllstensrader dokumenterades längs Bjällerupsvägen och fynd i form av yngre rödgerskeramik samlades in. Stolphål dokumenterades och ett av stolphålen innehöll förhistorisk keramik. Även flera nedgrävningar för diken, brunnar/vattenhål, täktverksamhet och djurgravar påträffades (Kronroth 2013, Kockum 2013).

Under åren 2014, 2015, 2020 och 2022 gjordes 5 undersökningar inom fastigheterna 34:37–40, 34:46. Alla undersökningarna var placerade relativt centralt i den medeltida byn. Flera bebyggelseämningar dokumenterades i form av syllstenar, lergolv, stolphål, härdar, grophus och hägn. I tillägg dokumenterades brandlager, utjämningslager och flera markhorisonter (Bakunic Fridén & Käm Tayanin 2023, Guldåker 2020, Hultberg 2020a, Hultberg 2020b och Wallin 2016).

Utanför lämningen L1988:6568 finns fornlämningen L1988:6483. Det är en boplats daterad till mellaneneolitikum–bronsålder. År 1972 genomfördes en ytinventering av området för att bestämma utbredningen av fornlämningen. Efterföljande år, år 1973 och 1974, undersöktes fornlämningen genom

Figur 3. Undersökningsområdet i relation till närliggande tidigare undersökningar, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet

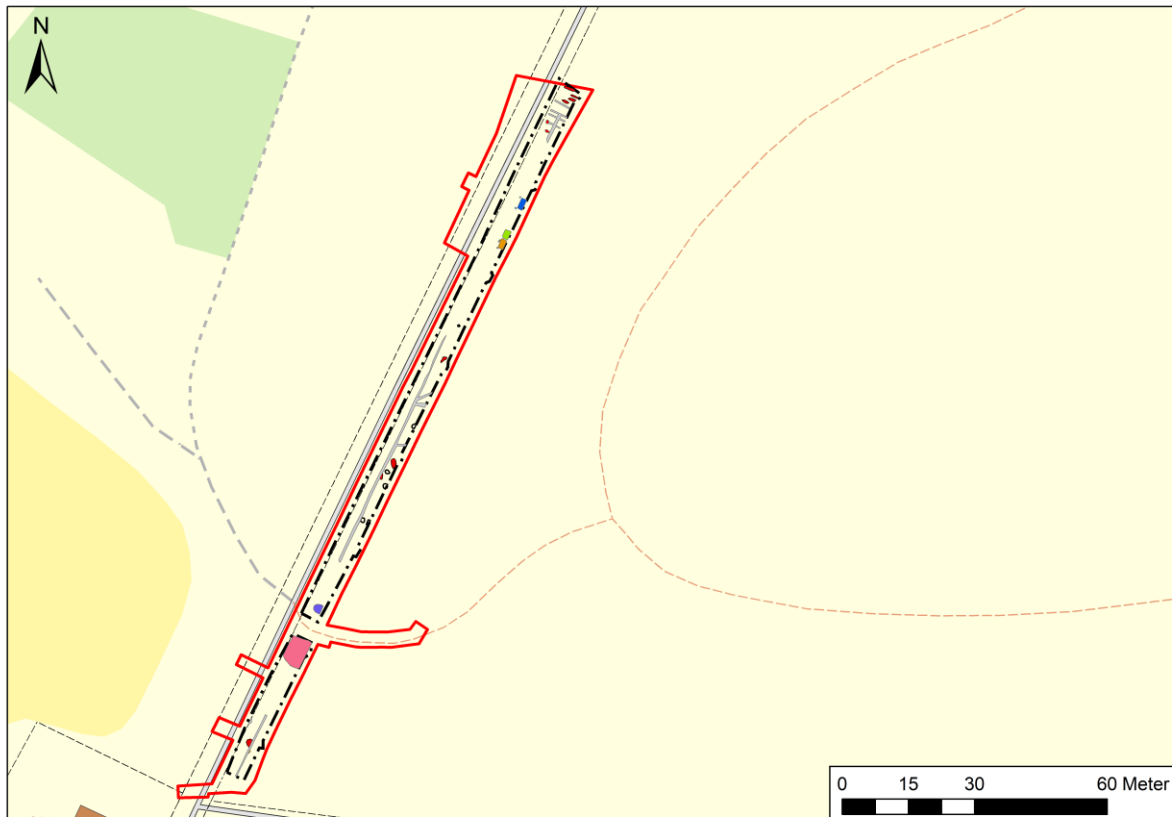
arkeologiska utgrävningar. Genom fyndmaterialet kunde bosättningen dateras till trattbägarkultur. Några anläggningar daterades också från fynd och C¹⁴ till romersk järnålder/vendeltid (Wyszomirski 1975).

De övriga kulturhistoriska lämningarna L1986:3851 och L1987:4271 beskrivs generellt som nyare nedgrävningar. L1986:3851 är troligen djurgravar, kanske efter mjältbrand, medan L1987:4271 har tolkats till att vara antingen lertäkter eller djurgravar. Inom begränsningen av L1987:4271 har även flinta av stenålderskaraktär påträffats (Lagergren 2007, 2012).

Aktuellt undersökningsområde låg inom området för en arkeologisk utredning från år 2011 och inom området för en arkeologisk förundersökning år 2009 (figur 3). Undersökningen från år 2009 fokuserades främst på området närmast bytomten och de perifert liggande områdena besiktigades endast överskådligt (Bolander 2009). Vid den arkeologiska utredningen år 2011 genomförde söschakt, parallellt med Prästavägen. I söschakten närmast undersökningsområdet dokumenterades diken, gropar, och gropsystem, äldre markhorisonter, enskilda djurgravar och flera djurgravar samlade. Längre sydöst dokumenterades även grophus, härdar och stolphål (Lagergren 2012).

Genomförande och dokumentation

Undersökningen genomfördes som en schaktningsövervakning parallellt med Prästavägen, på dess östra sida. Schaktet var i genomsnitt mellan 5 och 5,5 meter brett och grävdes generellt till moränen. Morän framkom på ett djup mellan 0,50 och 0,90 meter, med de grundaste mätningarna i norr. Kontexter dokumenterades i plan dels med GPS och dels med avritning på millimeterrutat papper i skala 1:100. Majoriteten av nedgrävningarna snittades och dokumenterades på millimeterrutat papper i skala 1:20. Det schaktade området, var mindre än det sökta, figur 4.

Figur 4. Beviljat undersökningsområde i rött och faktiskt schaktat markerat med svart, punktstreckad, linje. Dokumenterade kontexter är utritade, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet

Lagren ovan moränen var nedbrutna och hade brukats i modernt jordbruk, vilket innebar att inga enskilda kontexter kunde urskiljas förrän vid nivån för morän. När moränen exponerades kunde flera mörkfärgade avtryck efter nedgrävningar dokumenteras.

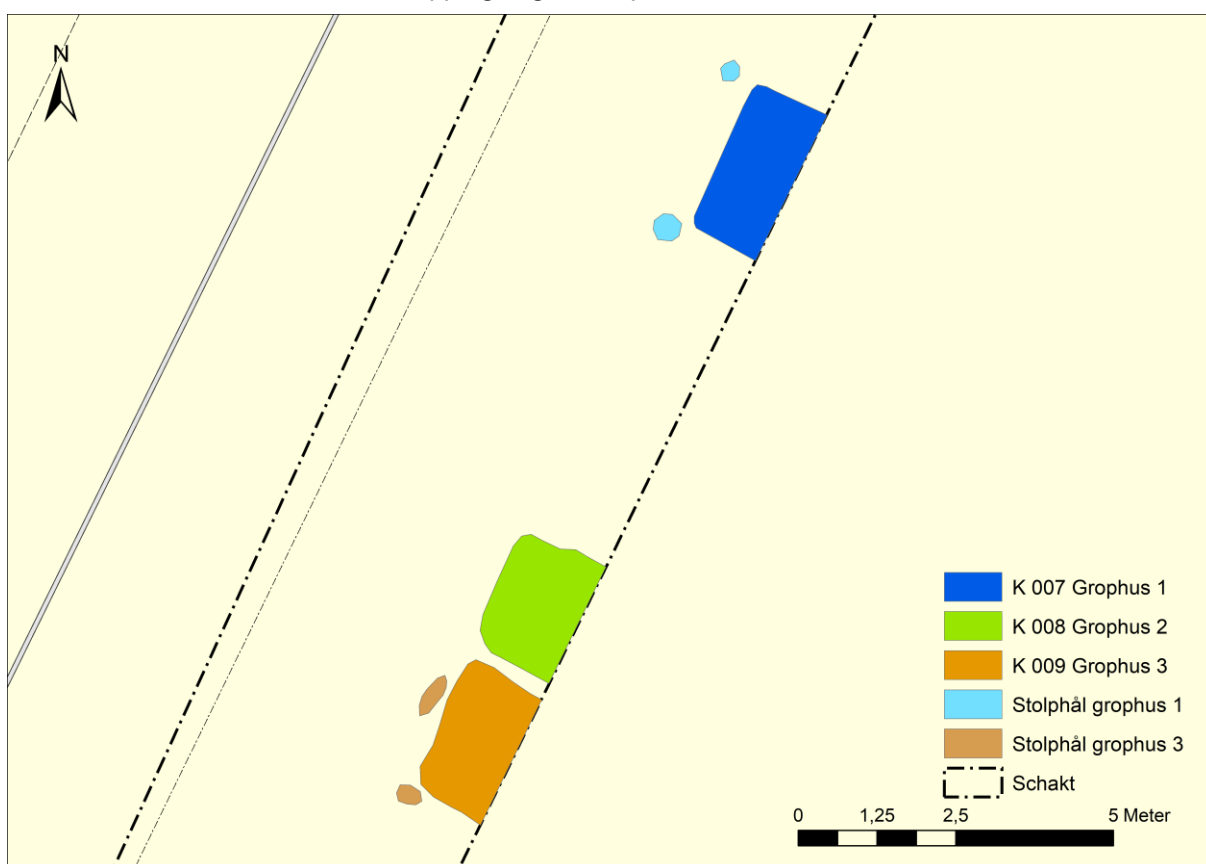
Tre större nedgrävningar tolkades som grophus. Nedgrävningarna låg i schaktets östra sida vilket innebar att enbart den västra delen av konstruktionerna återfanns inom undersökningsområdet. Orienteringen på konstruktionerna var aningen öst-nordöst på den västligaste väggen. De troliga grophusen låg relativt samlade i den norra delen av undersökningen (K007, K008 och K009), figur 5.

Det nordligaste grophuset (K007) hade mycket raka nedgrävningskanter, och hörnen var i det närmaste rätvinkliga. Den sidan som helt fanns inom undersökningsområdet mättes till 3,00 meter. Nedgrävningen sträckte sig 0,35 meter under morännivån. Bottnen var plan och vinkeln mellan botten och sida var rätvinklig. Utanför nedgrävningen fanns två stolphål (K015 och K016) som tolkades ha tillhört grophuset.

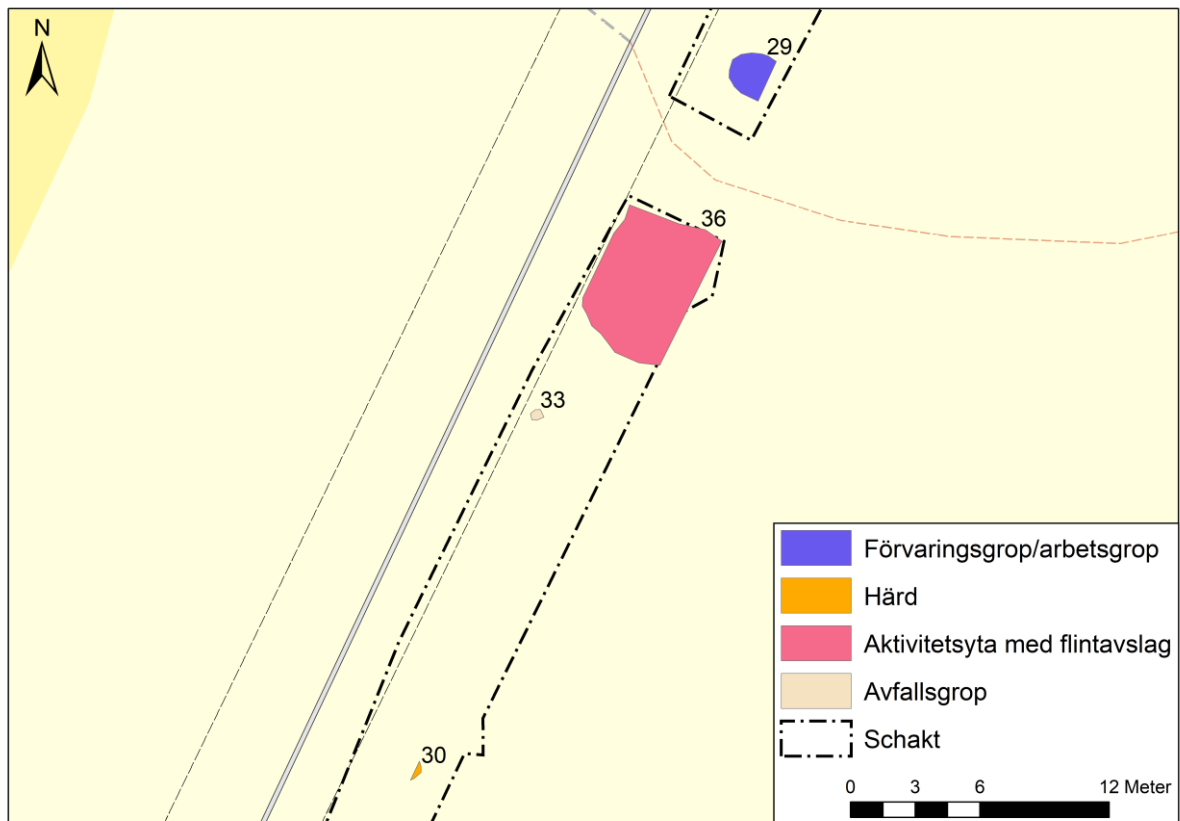
Stolphålen var strax utanför det nordvästra och sydvästra hörnen på nedgrävningen och hade en diameter på ungefär 0,50 meter. I den exponerade delen av konstruktionen fanns inga tecken på ingång.

Grophuset K008 avtecknade sig tydligt mot moränleran och nedgrävningen gick 0,80 meter under morännivån. Den längsta sidan som återfanns inom schaktet var 1,95 meter. Nedgrävningens sidor var aningens ojämna i morännivån medan hörnen var tydligt avrundade. Botten var plan och övergången mellan sida och botten var skarp.

Strax söder om Grophuset K008 fanns grophuset K009. Nedgrävningen sträckte sig 0,70 meter ner i moränen. Utanför nedgrävningen till K009 fanns två bevarade stolphål. Det södra låg strax sydväst om den stora nedgrävningen och hade en diameter på 0,25 meter. På den västra sidan fanns ytterligare ett stolphål, stolphålet var ovalt i plan. Formen i plan har uppstått antingen genom en lutande stolpe eller att hålets kanter blivit skadade vid upptagning av stolpen.

Figur 5. De dokumenterade grophusen i den norra delen av undersökningsområdet, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

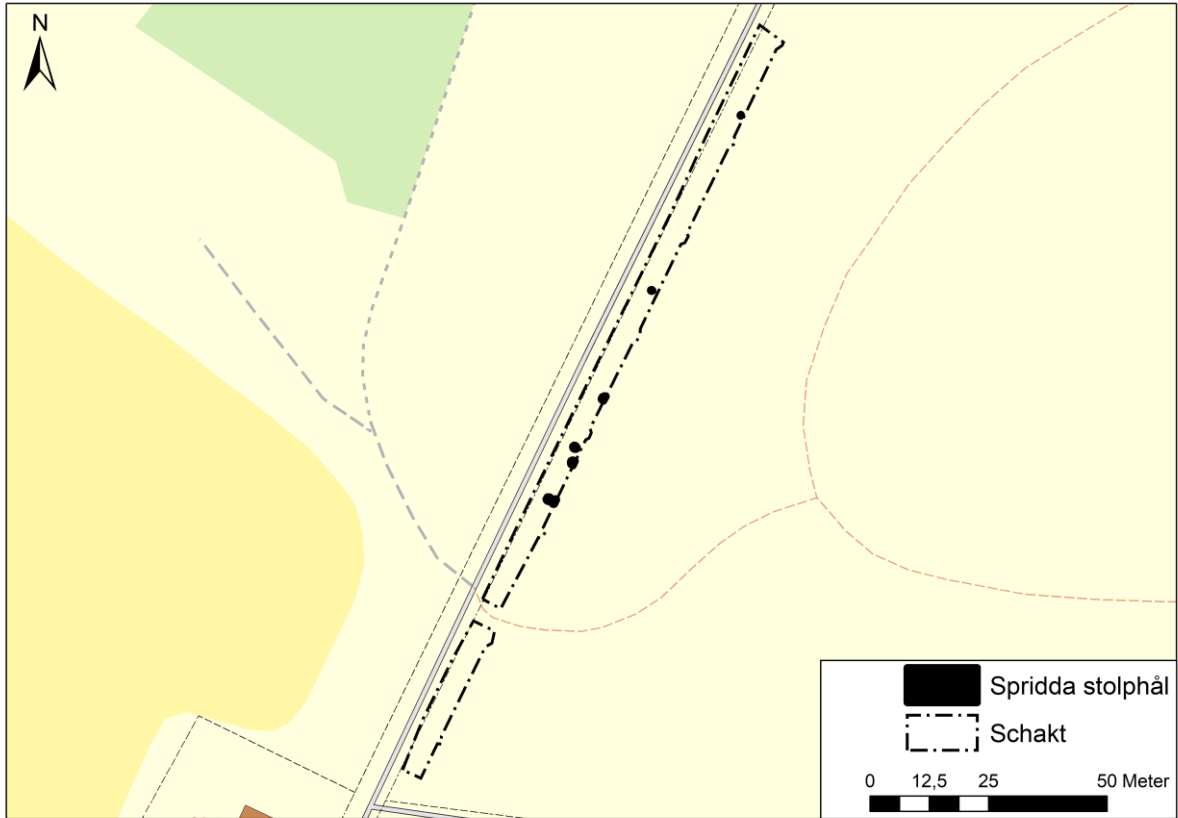

Figur 6. Aktivitetsgrop, aktivitetsyta och härd med trolig neolitisk datering, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet

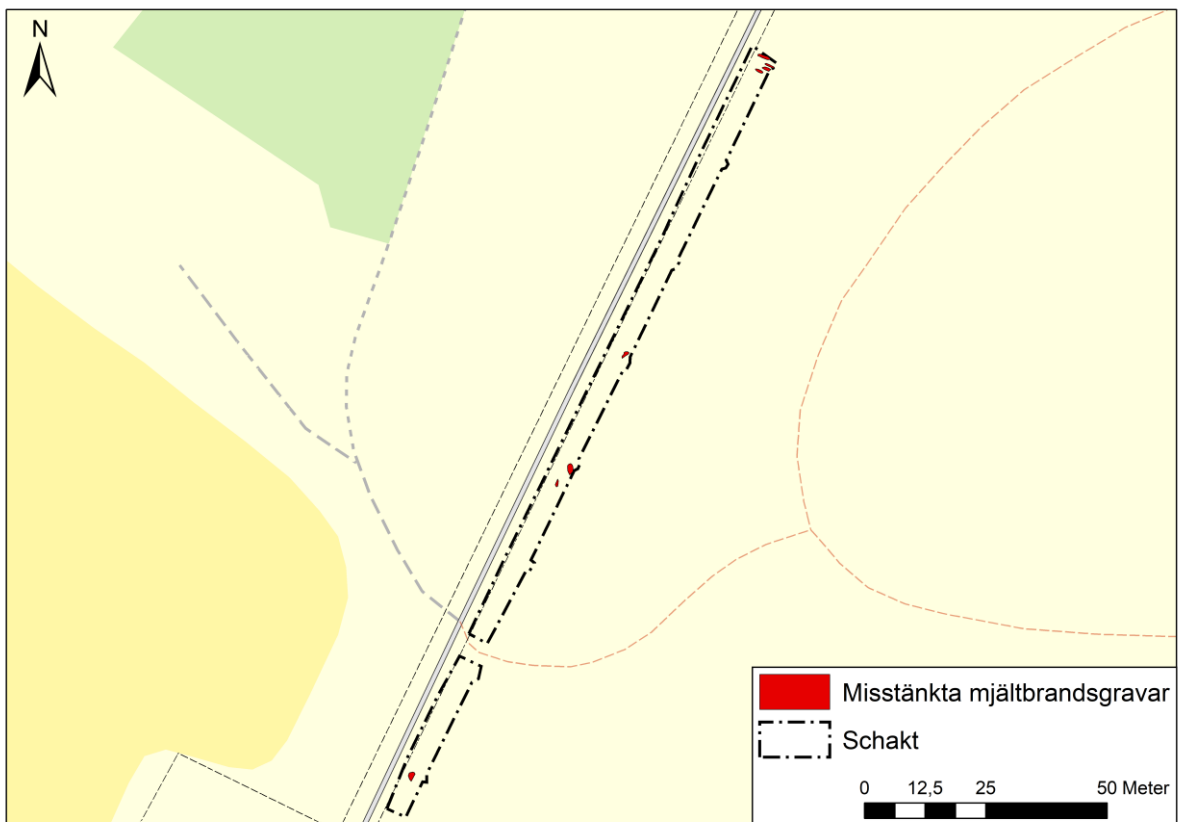
En fjärde större nedgrävning (K029) låg mer avskides, inga närliggande stolphål framkom i undersökningen. Nedgrävningen tolkas vara en förvaringsgrop alternativt en arbetsgrop. I Tyra Ericsons klassificering av grophustyper finns en typ som klassificeras som arbetsgrop. De har ofta rester efter stenpackning/värmekrävande aktiviteter och något mer cirkulära utformningar. Aktivitetsgropar kan ha tak, men är helt eller delvis utan väggar. Diametern den dokumenterade gropen var ca 2,30 meter och majoriteten av gropen återfanns inom schaktet. Det är möjligt att denna grop ska sättas i relation till aktivitetssytan i den norra delen av det södra schaktet (K036). Aktivitetssytan var sandig med inslag av träkol och aska. Över hela ytan fanns spridda avslag och kärnor i danienflinta, samt förhistorisk keramik. Totalt registrerades 167 fragment av flinta, flera av avslagen var produktionsavfall. I tillägg dokumenterades en skrapa, ett uppfriskningavslag, en kärna och tre flintknutor med avspaltning. På ett djup av 0,25 meter framkom en härd med rundbotten och sluttande kanter. Fyllningen i gropen hade rikligt med skörbränd sten och djurben. Från kontexten framkom inget material som kunde datera härden, dock tolkas den komma från samma aktivitetsperiod (figur 6).

I det södra schaktet, mellan härden och aktivitetssytan, fanns en avfallsgrop med skörbränd sten, djurben och rödgodskeramik (figur 6). Förutom avfallet var gropen fylld med brungul sand. Nedgrävningen hade raka sidor och en avrundad botten. Rödgodset från kontexten visar att avfallsgropen är från medeltiden eller nyare.

Utöver dessa kontexter dokumenterades sju spridda stolphål i morän som tolkades vara äldre (figur 7). Dessa gick ej att sammanföra till någon större konstruktion. Stolparna som stått i hålen skulle kunna

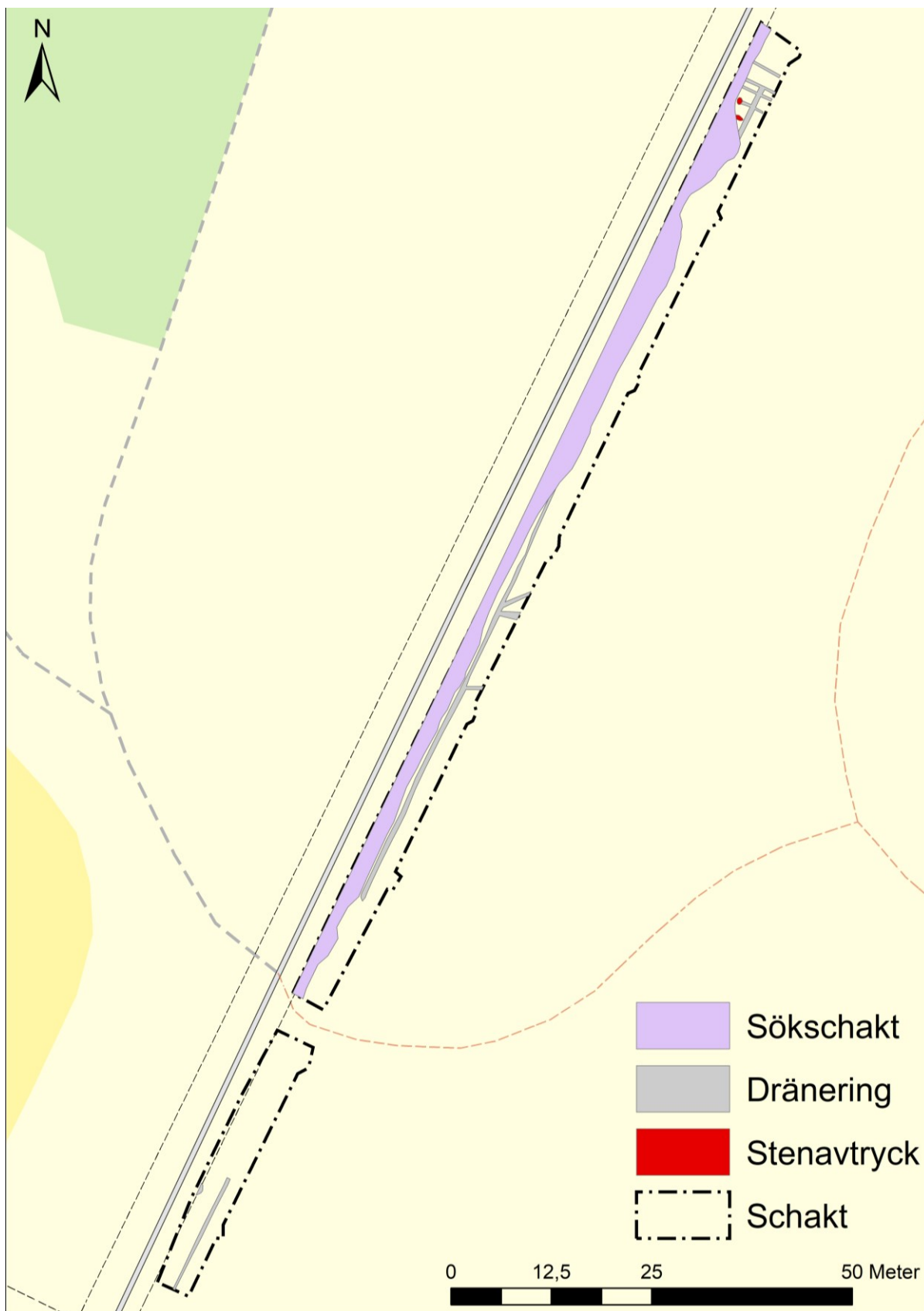
Figur 7 Ovan. Utbredningen av de spridda stolphål som inte gick att sammankoppla till någon större konstruktion. Nedan. Schaktutbredningen och misstänkta mjältbrandsgravar, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

vara solitära till exempel i form av tjuvdringsstolpar, alternativt att de dokumenterade stolphålen ingått i en konstruktion som bara vid vissa punkter behövdes förstärkas med jordgrävda stolpar, eller att de dokumenterade stolphålen grävts djupare än övriga i konstruktionen.

I de norra delarna av undersökningen påträffades fyra nedgrävningar som tolkades vara mjältbrandsgravar. Tolkningen baserades på dess storlek och ovala utformning som stämde väl med storleken för att begrava boskap samt att större djurben stack upp i ytan. De låg också nära lämning L1986:3851 som tidigare tolkats som djurgravar, eventuellt från ett mjältbrandsutbrott. Ytterligare fyra nedgrävningar tolkades vara mjältbrandsgravar. Dessa låg mer utspridda i schaktet och hade färre djurben i ytan, men form och storleksmässigt stämde de väl med de fyra dokumenterade i den norra delen av undersökningen. Den mer utspridda placeringen och att färre ben kunde ses i ytan gjorde att de inte med lika stor säkerhet tolkades till mjältbrandsgravar (figur 7). Dessa nedgrävningar undersöktes inte närmare med tanke på smittorisk.

Från modern tid kunde ett nätverk av dränering dokumenteras. Ett dike följde schaktets riktning och var relativt centralt placerat i schaktet. Från det diket dokumenterades sju tvärgående diken. I nära anslutning till dräneringsdikena i norra delen av undersökningsområdet dokumenterades två stenavtryck och stenarna tolkades ha lyfts i samband med dräneringsarbetena (figur 8). Den västra delen av det norra schaktet upptogs av en större modern nedgrävning, schaktet var återfyllt med de jordmassor som tagits upp i samband med schaktet upptogs. Nedgrävningen tolkas vara ett av sökschakten från år 2011.

Figur 8. Ett sökschakt och huvuddräneringsdike parallellt med Prästavägen och flertalet anslutande dräneringsdiken, längst i norr finns två stenavtryck, mot bakgrund av fastighetskartan © Lantmäteriet.

Fynd

Fyndmaterialet dominerades av fynd från stenålder och fyndkategorin flinta. Den insamlade flintan delades upp i sex fyndposter baserat på sakord. Flintan var av den lokalt förekommande varianten danienflinta. Den största fyndposten var produktionsavfall, där det fanns ett visst inslag av bruksretusch och retusch (LUHM 33715:1). Totalt registrerades 820 gram, fördelat på 148 fragment. Till dessa fanns ytterliga 13 fragment flinta som var eldpåverkade, de vägde 6,8 gram (LUHM 33715:2). De sista fyndposterna var en skrapa (LUHM 33715:3), ett uppfriskningsavslag (LUHM 33715:4), en kärna (LUHM 33715:5), ett mikrosån (LUHM 33715:7) och tre flintknutor med avspaltning (LUHM 33715:6).

Från aktivitetssytan kunde två sorters neolitisk keramik insamlas. En fyndpost med keramik bränd i en oxiderande miljö, bränningen hade inte gått genom hela kärnväggen, utan keramiken var dåligt bränd (LUHM 33715:8). Den andra fyndposten med neolitisk keramik var två fragment av finare keramik som bränts i en reducerad miljö, dessa var magrade med finare material och tunnare i godset än den andra fyndposten (LUHM 33715:9). De två typerna av keramik som brukats samtidigt kan indikera en större bosättning, alternativt en bosättning över längre tid.

Den sista fyndposten bestod av två fragment av yngre rödgods med röd-brun saltglasyr. De två fragmenten gick att passa samman till ett föremål i form av bottenfragment till en kruka. Det yngre rödgodset påträffades i en avfallsgrop och tolkas vara relativt sentida (LUHM 33715:10).

Resultat

Undersökningen har kunnat påvisa en lång brukningsperiod i området, med en aktivitetssyta och flera fynd från neolitikum. Grophus med datering till järnålder, samt flera markarbeten från tidigmodern tid. Inga kontexter eller fynd med tydlig bronsålders eller medeltida datering kunde dokumenteras.

Den neolitiska aktivitetssytan ska troligen ses i relation till fornlämning L1988:6483 som är en stenåldersboplats, daterad till perioden mellan neolitikum-bronsålder. Avståndet mellan den nu funna aktivitetssytan och L1988:6483 är drygt 30 meter.

Storleken på de grophus som dokumenterades i undersökningen är osäker då enbart en del av dem återfanns inom den schaktade ytan, grophusen bedöms ha varit någorlunda kvadratiska, då det är den vanligaste utformningen. Det medför att de troligen var mellan fyra och sex kvadratmeter, vilket är relativt små grophus. Klassificeringen "små grophus" är under 5 kvm enligt Tyra Ericssons uppdelning. De är aningens vanligare under vendel/vikingatid (Ericsson 2005:314). Grophusen i undersökningen befinner sig i gränsländet till att klassas som små, och har därmed en högre sannolikhet för att vara vendel-/vikingatida. Två av de nordligare grophusen påminner mycket om det grophus som dokumenterades i undersökningen år 2022 i Stora Råby (Bakunic Fridén och Kàm Tayanin 2023). Detta kan indikera en utbredd grophusbebyggelse i området kring Stora Råby under sen järnålder.

Grophus 2 och 3 (K008 och K009) var mycket nära varandra, enbart 0,20 meter mellan den nordliga väggen i grophus 3 och den södra väggen på grophus 2. Då nedgrävningarna till husen var djupa har mellanrummet varit för litet för att kunna fungera som vägg om båda husen var aktiva samtidigt, varpå

de tolkas ha brukats under olika perioder. Den arkeologiska tolkningen är att grophus 1 och 3 var i bruk samtidigt då de påminner mest om varandra, medan grophus 2 troligen var äldre, men den stratigrafiska relationen var tyvärr bortplöjd. De tre grophusen hade en mycket likartad vinkling, vilket tolkas som att de har blivit utlagda med gemensam referenspunkt, exempelvis en föregångare till Prästavägen som gick parallellt med grophusens västra kant.

Kulturlagerstatus

Inom den schaktade ytan är fornlämningen numera borttagen då området schaktades till morän. De ovan morän liggande kulturlagren var mycket nedbrutna och rester från äldre tider kunde enbart dokumenteras som mörka kontraster mot den gula moränen. I denna övergång kunde dock lämningar från ett stort tidsspänn återfinnas och sannolikheten för att påträffa historiskt intressanta lämningar i närområdet bedöms som god.

Administrativa och tekniska uppgifter

Länsstyrelsens dnr	431-12746-2022
Fornlämningsnr	RAÅ Stora Råby 10:1/RAÅ Stora Råby 40
Lämningsnr, fornreg	L1988:6568/L1986:3851
Kulturens projektnr	A_2022_0054
Trakt/kvarter/fastighet	Stora Råby 33:15
Socken	Stora Råby
Kommun	Lund
Län	Skåne
Typ av exploatering	Anläggning av gång och cykelväg
Uppdragsgivare	Lunds Kommun
Typ av undersökning	Arkeologisk schaktningsövervakning
Ansvarig institution	Kulturen
Fältarbetsledare	Kristoffer Brink
Övrig personal	Sebastian Boström
Fältarbetstid	2023-02-27 – 2023-11-01
Fälttid, arkeolog, tim	34 h
Yta, m ²	885 m ²
Kubik, m ³	450 m ³
Schaktmeter, m	175 m
Fyndmaterial	LUHM33715:1–10. Fynden förvaras efter fyndfördelning på LUHMs magasin.
Ritning, dokumentation	4 st A3 ritfilm: 5 sektionsritningar skala 1:20, 4 planritning skala 1:100, Digitala inmättningsfiler i Kulturens Stads-GIS
Foto	16 digitala fotografier
Analyser	-
Arkivmaterial, förvaring	LUHM, kopior i Kulturens LA-Arkiv under fastighetsbeteckningen Stora Råby 33:15

Källor och litteratur

- Anglert, Mats. 1995. Kyrkor och herravälde. Från kristnande till sockenbildning i Skåne. *Lunds studies in Medieval Archaeology* 16, Lund.
- Bakunic Fridén, Imelda och Kàm Tayanin, Krister. 2023. Stora Råby 34:46. Fornlämning L1988:6568. Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022. *Kulturmiljörapport* 2023:9. Kulturen i Lund.
- Balic, Ivan. 2011. Stora Råby 34:7, Stora Råby bytomt RAÄ 10:1, Stora Råby. Arkeologisk förundersökning 2011. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund* nr 384. Kulturen i Lund.
- Balic, Ivan. 2012. Stora Råby 34:11, Stora Råby bytomt RAÄ 10:1, Stora Råby. Arkeologisk förundersökning 2011. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund* nr 397. Kulturen i Lund.
- Billström, Linda., Kockum, Jan. och Wallin, Johan. *in prep.* Stora Råby 34:7. Fornlämning RAÄ 10:1 Stora Råby/L1988:5665. Stora Råby bytomt, Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning och schaktningsövervakning 2011–2012. Kulturen i Lund.
- Bolander, Adam. 2009. Stora Råby 33:15 och 33:19, Stora Råby bytomt, RAÄ 10 Stora Råby Socken. Arkeologisk förundersökning 2009. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund* nr 349. Kulturen i Lund.
- Ericsson, Tyra. 2005. Grophus och hantverk. Sida 306–331 I: *Järnålder vid Öresund Band 1 Specialstudier och syntes*. RED: Carlie Anne. Lund
- Guldåker, Aja. 2020. Stora Råby 34:39–45, Stora Råby, RAÄ Stora Råby 10:1, L1988:6568, Lunds kommun, Skåne län Arkeologisk förundersökning 2014. *Kulturmiljörapport* 2020:7. Kulturen i Lund.
- Hallberg, Göran. 2016. Skånes ortnamn Torna härad och Lunds stad. *Serie A bebyggelsenamn* del 19. Uppsala.
- Hultberg, Adam. 2020a. Stora Råby 34:38, RAÄ Stora Råby 10:1/L1988:6568, Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. *Kulturmiljörapport* 2020:31. Kulturen i Lund.
- Hultberg, Adam. 2020b. Stora Råby 34:40, RAÄ Stora Råby 10:1/L1988:6568, Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2020. *Kulturmiljörapport* 2020:68. Kulturen i Lund.
- Karlsson, Mattias. 2007. Stora Råby 34:6, Stora Råby bytomt, RAÄ 10, Stora Råby socken. Arkeologisk förundersökning 2007. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund* nr 233. Kulturen i Lund.
- Kriig, Stefan. 1992. Skåne, Stora Råby socken, Stora Råby byaväg, RAÄ 10 Stora Råby socken. *Rapport vid Riksantikvarieämbetet UV-syd*. Stencil
- Kronroth Nicklas 2013. Stora Råby 34:7/väg 887, fornlämning nr 10 i Stora Råby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. *Kulturmiljörapport* 2013:7. Kulturen i Lund.
- Kockum, Jan. 2013. Stora Råby 34:7, fornlämning nr 10 i Stora Råby socken, Lunds kommun. Arkeologisk förundersökning 2012. *Kulturmiljörapport* 2013:4. Kulturen i Lund.

Lagergren, Anna. 2007. 174 S Råbylund I, område F. Arkeologisk utredning 2007. *UV SYD Rapport 2007:21*. Lund.

Lagergren, Anna. 2012. Råby 33:15 och 36:5 Lämningar tillhörande Stora Råby by och djurgravar. Arkeologisk utredning. *UV SYD Rapport 2012:45*. Lund.

Lenntorp Karl-Magnus 2005. Stora Råby 33:17 Stora Råby medeltida bytomt RAÄ 10, Stora Råby socken. Arkeologisk förundersökning 2002. *Arkeologiska arkivrapporter från Lund 171*. Kulturen i Lund.

Pamp, Bengt. 1983. *Ortnamn i Skåne*. Stockholm.

Ryding, Otto 2004. *Byar i lunds kommun: [bevaringsprogram]. 1 Stora Råby och Värpinge*. Lund.

Wallin, Johan. 2016. Stora Råby 34:37, fornlämning Stora Råby 10:1, Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne. Arkeologisk förundersökning 2015. Kulturmiljörapport 2016:7. Kulturen i Lund.

Wyszomirski Mark. 1975. Stenåldersbosättning vid Stora Råby. Sida 26–31. I: *Ale 1975:1*. RED: Bunte, Carin. Lund

Övrigt

Statens Veterinärmedicinska anstalt. Mailkonversation 2022-07-14–15.

Lantmäteristyrelsens arkiv:

Akt L188-3:1. 1782. Storskifteskarta över Stora Råby 1–27. Upprättad av Samuel Lorens Gutman.

Akt L188-3:2. 1801. Delning av torvmosse, Stora Råby 1-27. Upprättad av Anders Magnus Langvagen.

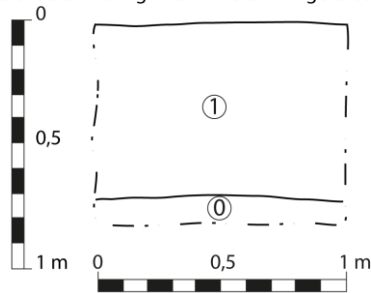
Bilagor

1. Plan- och sektionsritningar

Symbolförklaringar

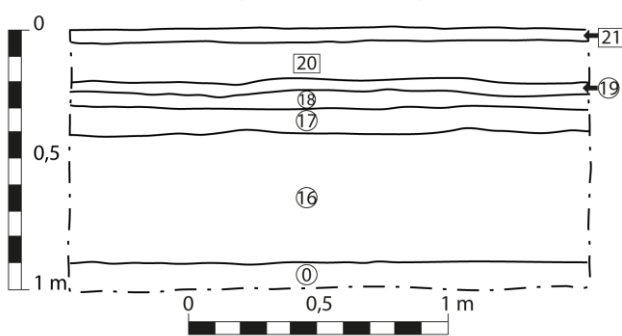
	Lager
	Fyllning
	Stolphål
	Konstruktion
	Nedgrävning
	Det stratigrafiska objektets begränsning
	Schaktbegränsning
	Skuren av yngre nedgrävning
	Osäker begränsning
	Släntpilar

Generaliserad ritning över undersökningens östra sektion

- 0. Gul lermorän.
- 1. Brungrå, kompakt sandig lera. Aningens fuktig och ganska homogen. Inslag av tegelflisor, bränd lera, djurben och träkol. Odlingsjord.

Generaliserad ritning över undersökningens västra sektion

- 0. Gul lermorän.
- 16. Brun-beige siltig sand-lera. Homogen, fet och kompakt, aningens fuktig. Odlingslager, samma som K1.
- 17. Brun-beige sandig lera, med stort inslag av sten upp till 0,05 m i diameter. Bärlager för tidigare väg.
- 18. Brun-beige siltig sand-lera. Homogen, fet och kompakt, torr. Inslag av småsten, under 0,02 m i diameter. Äldre väg.
- 19. Ljusbrunt sand/gruslager. Slitlager på äldre väg.
- 20. Oljegrus.
- 21. Asfalt.

2. Fyndlista, LUHM 33715

Fyndnummer	Sakord	Typ	Material	Antal	Vikt	Datering	Kommentarer
1	Avslag/avfall		Flinta	148	820	Neolitikum	Produktionsavfall, inslag av bruksretusch, retusch
2	Avslag/avfall		Flinta	13	6,8	Neolitikum	Eldpåverkad
3	Redskap		Flinta	1	12	Neolitikum	Skrapa
4	Avslag/avfall		Flinta	1	2,5	Neolitikum	Uppfriskningsavslag
5	Kärna		Flinta	1	136	Neolitikum	Kärna
6	Avslag/avfall		Flinta	3	212	Neolitikum	Flintknutor med avspaltning
7	Spån	Mikro	Flinta	1	<0,1	Neolitikum	
8	Kärl	Neolitisk	Keramik	1	22	Neolitikum	Dåligtbränd i oxiderande miljö
9	Kärl	Neolistisk	Keramik	1	6	Neolitikum	Reducerat bränd, finare magring
10	Kärl	Yngre rödgods (BIIb)	Keramik	1	112	Nyare tid	2 fragment som passar i varandra

2024

- 2024:1 Kv Domkyrkan 1, Lund. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll år 2022–2023. Gertie Ericsson & Aja Guldåker.
- 2024:2 Häglinge kyrka, Hässleholms kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2023 – 2024. Carita Melchert.
- 2024:3 Innerstaden 2:1, Stortorget, fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2015. Gertie Ericsson med bidrag av Jens Heimdahl.
- 2024:4 Grynmalaren 37, Lund. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning och schaktningsövervakning 2023. Linnea Lidh.
- 2024:5 Innerstaden 2:1, Mårtenstorget. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1, Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk undersökning & schaktningsövervakning 2023. Imelda Bakunic Fridén.
- 2024:6 Fossesholm herregård. Vestfossen, Øvre Eiker kommune, Buskerud Fylke, Norge. Trädgårdsarkeologisk undersökning 2022–2023. Aja Guldåker.
- 2024:7 Universitetet 1, Kungshuset. Fornlämning RAÄ Lund 73:1/L1988:5459 Lunds stad och kommun, Skåne län. Schaktningsövervakning 2023. Sebastian Boström & Gertie Ericsson.
- 2024:8 Innerstaden 2:1, Laborategatan. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2023. Linnea Lidh
- 2024:9 Innerstaden 2:1 m.fl., Lund. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022–2023. Generellt tillstånd – Kraftringen Energi AB. Henrik Bernro.
- 2024:10 Östra Karup kyrka, Båstads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2023 – 2024. Carita Melchert.
- 2024:11 Kv Maria Magle 6, Lund. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2021–2023. Imelda Bakunic Fridén
- 2024:12 Kv Domkyrkan 1 & Sankt Laurentius 3, Generellt tillstånd – Lunds Domkyrka, Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning år 2022–2023. Henrik Bernro.
- 2024:13 Apollo 3, Ystad. Fornlämning RAÄ Ystad 50:1/L1988:3379. Ystad stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk förundersökning år 2023. Sebastian Boström.
- 2024:14 Kv Galtén 28. Fornlämning L1988:5459/RAÄ 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning år 2024. Henrik Bernro.
- 2024:15 St Peter 39, Vänskapens hus, Lund, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2023 – 2024. Carita Melchert.
- 2024:16 Tosterups kyrka, Tomelilla kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2022 – 2024. Carita Melchert.
- 2024:17 Västra Karaby kyrka, Kävlinge kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2024. Carita Melchert.
- 2024:18 Gjøvik Gård, Gjøvik kommun, Innlandet fylke, Norge. Trädgårdsarkeologisk undersökning 2023. Aja Guldåker.

Tidigare nummer kan rekvireras från Kulturen, Kulturmiljöavdelningen

Telefon: 046-350406

E-post: arkeologi@kulturen.com

- 2024:19 Hällaryd 1:149 och 1:142. Fornlämning 49:1/L1979:5957. Hällaryd socken, Karlshamns kommun, Blekinge län. Schaktningsövervakning 2023/2024. Sebastian Boström.
- 2024:20 Innerstaden 2:1, Tegnérspplatsen. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2024. Imelda Bakunic Fridén
- 2024:21 Tåstarps kyrka. Tåstarp socken, Ängelholms kommun, Skåne län. Arkeologisk vindstädning och byggnadsarkeologisk undersökning 2016. Gunilla Gardelin & Johan Wallin.
- 2024:22 Innerstaden 3:77, Norra Vallgatan. Fornlämning L1988:7459/RAÄ Trelleborg 19:1. Trelleborgs stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2023 – 2024. Kristoffer Brink.
- 2024:23 Innerstaden 2:1, Grynmalaregatan. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2024. Henrik Bernro.
- 2024:24 Kv Paradis 37. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk kontroll och schaktningsövervakning 2024. Imelda Bakunic Fridén.
- 2024:25 Östra Karup kyrka, Båstads kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2024. Carita Melchert.
- 2024:26 Fjälkinge kyrka. Fjälkinge socken, Kristianstad kommun, Skåne. Arkeologisk vindstädning och byggnadsarkeologisk undersökning 2017. Gunilla Gardelin & Johan Wallin.
- 2024:27 Innerstaden 2:1 Lund. Fornlämning L1988:5459/RAÄ Lund 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2022–2023. Generellt tillstånd VA SYD. Henrik Bernro.
- 2024:28 Sporrakulla gård, Sporrakulla 1:1, Östra Göinge kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2024. Carita Melchert.
- 2024:29 Flyinge 22:50, Flyinge Kungsgård, Flyinge, Lunds kommun, Skåne län. Antikvarisk medverkan 2024. Carita Melchert.
- 2024:30 Gasverket 6, Lund. Fornlämning 1988:5459/RAÄ 73:1. Lunds stad och kommun, Skåne län. Arkeologiska schaktningsövervakningar och avgränsande förundersökning år 2022 – 2023. Kristoffer Brink.
- 2024:31 Stora Råby 33:15. Fornlämning RAÄ Stora Råby 10:1/L1988/6568 Stora Råby socken, Lunds kommun, Skåne län. Arkeologisk schaktningsövervakning 2023. Kristoffer Brink.

Tidigare nummer kan rekvireras från Kulturen, Kulturmiljöavdelningen

Telefon: 046-350406

E-post: arkeologi@kulturen.com